

GÉCZI JÁNOS

Baziliszkus

*Fénymódban hull a nyír- s alkonyformán
a szőlőlevél, amikor átmész
a völgyön, zúgó űrszél a kozmoszon.
Pondró a tölgyön. Látod minduntalan
magad fölött veres vadmadártorkát
a semminek, hiába káromkods vagy vetsz
jelet a homlokodra. Idővál-
táskor átvedlik a figurája,
olykor csendbundájú, nyugodt állat,
a neve át-átalakul alak-
változással, itt pikkely borítja,
ott toll fedí a testét, s nem nyolc, de
százegy lába nő. Minden betű által
más főnév nyílik reá, szólítható
bármí hanggal, szóközzel és sorral.*

*A feje barsány kakasé, fehér
a foltja, diadémszerű. A teste
lomba óriásgyíké, rajta farok
leffeg petyhüdten, hacsak nem csapkod
vele, amikor olyan, mint a hűsbárd,
s tőle a nyelve is bárd alakúvá
vállk. Plinius halálos mérgűnek
találja, szerinte Líbiában
él, gyilka a szemén át
hamarjában szívódik fel, s lánggra
lobbantja megpillantóját. Mielőtt
alakjára rálátna és számos
színét megszemlélné, szénné süti,
felégeti vétlen áldozatát.*

*Vagy az, aki Chaucer szövegszörnye,
s aszerint hever le a földre, mint
a forró szurok, megannyi rébusz,
ha dönteni kell a jobb és bal között
a labirintusban? Aki a mohó
olvasóban él? Aki az elmébe
hogya bekerül, többé nem távozik?
A szembéj alá akként fűródik,
mint a mondat után kerülő pont,*

*s amiként szövegben, fel is éled az
– mintha maga lenne a jó angyal –,
elősorolásban, mert akadt
ördöge! Az elképzelhetetlen,
hogy miféle állat, ha az, ami
körbeveszi, amiként üregét
fal, el se gondolható és mondatlan?*

*Magam úgy látom, ha itt rút, amott
rútabb. Aldrovandinál megszólalt
hangszobor, a Szent könyvben fürtelem.
Amikor ember, akkor máris más-
valaki. Természeténél fogva
néma, ezért mások által beszél.
Sivítva jajgat, és nincs ok elő-
idéző, ami őt megelőzi,
következmény, amelynek a rácsát
nem ő rázza. Csupa történetből áll,
merő enciklopédia, azon
túl a formátlan, trágyázott semmi.*

*Úgy látom, baziliszkus formájú a
fejed, te Test, és a napod, bármelyik
is, oly mintázatú. Lélek, élsz te
is baziliszkuszként és múlsz el.*

*Mindenhol átférsz, mint rossz szag a lét
lyukán. Átjársz minden terek között,
hiába választják el egymástól
azokat ajtók és kővel kirakott
térközök.*

Hatalmas a szárnyad!

*Szörny,
amelynek nincs tükörképe. Ha él,
a szörnyed. S akkor is, ha halott, mert nincs,
amit lenne elmondanod.*